

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/130/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123241251
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:4123241251.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov JUDr. Táne Šefčíkovej a JUDr. Petra Kalatu, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., narodená XX.XX.XXXX a A. B., narodená XX.XX.XXXX, obe trvale bytom ako matka, obe zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topolčany, deti otca: C. D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, F., zastúpený splnomocnencom: Acta legal s.r.o., so sídlom Drobného 27, Bratislava, a matky: C. G. H., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom F., C. I. XXXX/X, zastúpená splnomocnencom: PM Lawyers, s.r.o., so sídlom Košická 49, Bratislava, o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra, č. k. 24P/240/2023-473 zo dňa 29.04.2025, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch VII. a VIII. potvrdzuje a vo výrokoch II., III., IV., V. a IX rozsudok zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie na nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. zveril maloleté deti A. a A. do osobnej starostlivosti matky, výrokom II. zaviazal otca prispievať na výživu maloletej A. sumou 600,- Eur, od 04.12.2023, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to sumu 500,- Eur mesačne k rukám matky a sumu 100,- Eur mesačne na osobitný účet maloletej, ktorý v prospech maloletej zriadi matka, a ktorého číslo účtu je matka povinná otcovi oznámiť v lehote 3 dní odo dňa jeho zriadenia, výrokom III. zaviazal otca prispievať na výživu maloletej A. sumou 530,-Eur, od 04.12.2023, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to sumu 430,-Eur mesačne k rukám matky a sumu 100,- Eur mesačne na osobitný účet maloletej, ktorý v prospech maloletej zriadi matka, a ktorého číslo účtu je matka povinná otcovi oznámiť v lehote 3 dní odo dňa jeho zriadenia, výrokom IV. určil, že ročné výživné otca na obe maloleté deti za obdobie od 04.12.2023 do 30.04.2025 predstavuje sumu 10 190,25 Eur na bežnom výživnom a sumu 3 380,64 Eur na tvorbu úspor, ktoré sumy zaviazal otca zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom V. uložil matke povinnosť zriadiť v prospech maloletých detí osobitné účty na výživné na tvorbu úspor do 5 pracovných dní od právoplatnosti tohto rozsudku, pričom na nakladanie s finančnými prostriedkami na tomto účte je potrebný súhlas súdu, výrokom VI. rozhodol, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, výrokom VII. upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v každom týždni v kalendárnom roku v utorok a vo štvrtok v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod., kedy si otec maloleté deti prevezme v školskom/predškolskom zariadení, v prípade ak maloleté deti nebudú prítomné v školskom/predškolskom zariadení, tak od 15.00 hod. v mieste bydliska maloletých detí a odovzdá matke o 17.00 hod. a v nepárnom týždni v kalendárnom roku v sobotu od 13.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 13.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že si otec maloleté deti prevezme v mieste ich bydliska a na tom istom mieste po ukončení styku maloleté deti včas a riadne odovzdá, pričom uložil matke povinnosť

maloleté deti na stretnutia s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť ich odovzdanie, výrokom VIII. zrušil výchovné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 24P/240/2023-354 zo dňa 04.11.2024 v spojení s uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 24P/240/2023-380 zo dňa 14.11.2024 a výrokom IX. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 25 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 26, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, § 63 ods. 1, ods. 2, § 75 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“). Vecne dôvodil, v otázke zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti vychádzal zo zhodného prejavu vôle rodičov a zo stabilného prostredia u matky, ktorá starostlivosť zabezpečovala od rozchodu rodičov. Pri určení výšky výživného skúmal majetkové pomery otca a odôvodnené potreby detí. Výdavky na deti vyčíslené matkou korigoval, nakoľko ich považoval za z časti nadhodnotené (najmä na stravu a oblečenie), a ustálil mesačné potreby každého z detí na sumu 781,66 Eur. Na strane otca súd ustálil čistý mesačný príjem sumou 3 550,- Eur, ku ktorej dospel sčítaním pravidelne vyplácanej sumy z podnikania (2 200,- Eur) a alikvotnej časti zisku jeho obchodnej spoločnosti D. J. rozpočítanej na mesiac (1 350,16 Eur). Aplikáciou odporúčacej tabuľky Ministerstva spravodlivosti SR (14 % a 12 % z príjmu) súd určil základné výživné. Nad rámec bežného výživného zaviazal otca aj k tvorbe úspor pre deti (100,- Eur mesačne pre každú), a to s poukazom na jeho nadštandardnú finančnú kondíciu, keďže bol schopný nadobudnúť nehnuteľnosť v hodnote 260 000,- Eur výlučne z vlastných úspor bez zaťaženia hypotékou, pričom deti majú právo podieľať sa na jeho životnej úrovni. Pri výpočte zročeného výživného od 04.12.2023 súd od celkovej dlžnej sumy odpočítal platby, ktoré otec v rozhodnom období preukázateľne uhradil na potreby detí a k rukám matky, avšak neakceptoval odpočet súm vynaložených na dary (nákupy v hračkárstve), nakoľko tieto neslúžili na nevyhnutnú výživu. V časti úpravy styku nevyhoviel návrhu na širší rozsah styku vrátane prespávania detí u otca, úpravy širšieho styku počas prázdnin a sviatkov odôvodňujúc to aktuálnym negatívnym postojom detí a ich odmietaním otca. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v záujme detí je primárne potrebné obnoviť a zastabilizovať ich vzťah s otcom formou kratších, pravidelných stretnutí bez prespávania, aby nedošlo k prehĺbeniu traumy, s tým, že rozšírenie styku bude možné až po zmene pomerov a upokojení situácie. Zároveň zrušil pôvodne nariadené výchovné opatrenie (povinnosť odborného poradenstva), keďže sa ukázalo ako neúčinné z dôvodu straty dôvery matky k psychologičke a absencie vnútornej motivácie rodičov spolupracovať, pričom konštatoval, že vynucovanie takejto spolupráce by bolo kontraproduktívne. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

3. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v časti výrokov II., III., IV., V., VII. a VIII. podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), g), h) CSP a § 62 ods. 1 CMP. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v časti výroku I. a VI. potvrdil a vo zvyšnej časti rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Poukázal na to, že hoci súd v odôvodnení konštatoval, že odmietanie otca deťmi je zapríčinené negatívnym postojom matky, ktorá ich v styku nepodporuje, paradoxne určil styk len v minimálnom rozsahu. Takýto postup považoval za nesprávny, nakoľko súd týmto fakticky rešpektoval obštrukčné správanie matky namiesto toho, aby zabezpečil právo detí na pravidelný a rovnocenný styk s oboma rodičmi v zmysle § 24 ods. 5 Zákona o rodine. Ďalej uviedol, že reakcie a názory maloletých detí v konaní nemožno považovať za relevantné, pretože sú preukázateľne ovplyvnené matkou a deti sa tak správajú, aby ju ochránili. Zdôraznil, že v minulosti a počas spoločného spolužitia s ním deti nemali žiadny problém a mali s ním vybudovaný pozitívny vzťah. Mal za to, že má vytvorené všetky podmienky na riadnu výchovu, zatiaľ čo matka nie je ochotná komunikovať, nerešpektuje autoritu súdu ani odporúčania psychológov a zneužíva inštitút osobnej starostlivosti. Zároveň vytkol súdu, že sa dostatočne nevysporiadal s kritériami podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, najmä pokiaľ ide o stabilitu výchovného prostredia a osobnostné predpoklady rodičov, a svoje rozhodnutie alibisticky založil len na aktuálnom odmietavom postoji detí bez zohľadnenia príčin tohto stavu. Takýto úzko upravený styk (cca 24 hodín mesačne) považoval za odopretie práva na výchovu a v rozpore s najlepším záujmom detí. Namietal, že odôvodnenie rozsudku týkajúce sa výživného považuje za nedostatočné a nepreskúmateľné, nakoľko súd prvej inštancie dostatočne neskúmal príjmy a majetkové pomery rodičov ani odôvodnené potreby maloletých detí. Uviedol, že určené výživné je neprimerane vysoké, pričom matka svoje príjmy a výdavky nepreukázala hodnoverným spôsobom a bola pri ich vyčísl'ovaní nekonzistentná. Konkrétne rozporoval súdom uznané mesačné výdavky na deti, ktoré považoval za nadhodnotené. Pri strave (400 eur na deti) namietal,

že suma je neprimeraná veku detí a ak matka žije v domácnosti s ďalšou dospelou osobou, náklady by sa mali deliť medzi viacerých členov. Výdavok na lieky (80 eur mesačne) označil za nepreukázaný vzhľadom na bežnú chorobnosť detí. Pri oblečení (200 eur mesačne) upozornil na rozpor s tvrdením matky, ktorá sama uviedla ročný náklad len 500 až 600 eur, čo nezodpovedá súdom uznanej sume. Taktiež spochybnil výdavky na záľuby (160 eur) a dopravu (200 eur), nakoľko škola je v pešej dostupnosti a matka nevlastní auto. Pri nájomnom (185 eur) namietal, že z dôkazov nevyplýva, že ide o podiel pripadajúci len na deti. Vytkol súdu nesprávnosť výpočtu celkových mesačných výdavkov na dieťa (ustálených na 781,66 eur). Poukázal na to, že súd do tohto základu nesprávne započítal aj sumu na sporenie (120 eur), hoci o sporení rozhodol osobitným výrokom, čím došlo k umelému navýšeniu základu pre výpočet bežného výživného. Zároveň súd opomenul zohľadniť, že matka poberá prídavky na deti a daňový bonus. Namietal nesprávne určenie svojho príjmu zo strany súdu. Súd prvej inštancie ustálil jeho čistý príjem na 3 550 eur sčítaním sumy 2 200 eur (ktorú si otec pravidelne prevádza z podnikateľského účtu na súkromný) a sumy 1 350 eur (vypočítanej ako podiel na zisku). Argumentoval, že ide o duplicitu, pretože prevádzaná suma 2 200 eur už pochádza z jeho podnikania a zisku, a teda jeho reálny čistý mesačný príjem je vo výške 2 200 eur. Poukázal na špecifiká svojej práce J. K., ktorá je nestabilná, nakoľko nemá vplyv na množstvo pridelených vecí a musí tvoriť finančné rezervy na financovanie spisov vopred z vlastných zdrojov. K svojim majetkovým pomerom vysvetlil, že byt si zakúpil z celoživotných úspor pôvodne určených na spoločný rodinný dom, a to až po rozchode, ktorý zapríčinila matka. Zdôraznil aj výchovnú funkciu výživného s tým, že ani pri nadštandardných príjmoch nemôže byť určenie výživného mechanické a viesť k tomu, že dieťaťu umožní v budúcnosti bezprácný život, pričom matka mu bránením v styku znemožňuje podieľať sa na výdavkoch priamo a robí z neho len „platobné miesto“. V súvislosti s rozhodovaním za obdobie od decembra 2023 namietal, že matka nešpecifikovala a nepreukázala reálne náklady na deti, ktoré sa v čase menili (nástup do školy/škôlky). Uviedol, že v spise absentujú doklady o návšteve a úhradách za školské zariadenia, krúžky (tenis, angličtina) či zdravotnú starostlivosť, ako aj dôkazy o nákladoch na bývanie za roky 2023 až 2025. Spochybnil, ako súd dospel k záveru o výške výživného bez relevantných podkladov, a z tohto dôvodu žiadal predloženie výpisov z účtu matky na verifikáciu jej hospodárenia a výdavkov, čo však bolo zo strany súdu odmietnuté. Namietal, že rozsudok nespĺňa náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľný a porušuje jeho právo na spravodlivý proces. Uviedol, že súd v odôvodnení neposkytol odpovede na zásadné otázky, najmä prečo je styk upravený v takom úzkom rozsahu a ako má byť reálne vykonávaný, keď matka odmieta deti pripravovať, a taktiež sa nedostatočne vysporiadala s majetkovými pomermi a potrebami. Kritizoval argumentáciu súdu o potrebe „zastabilizovania“ vzťahu a nepripravenosti detí. Namietal, že súd ignoroval problémové správanie matky, ktorá aktívne bráni styku a odmieta spoluprácu či odbornú pomoc, čím sa stáva čakanie na zmenu situácie bez zásahu súdu neúčinným. Poukázal na disproporciu, kedy matka, ktorá deti preukázateľne negatívne ovplyvňuje, s nimi trávi takmer všetok čas, zatiaľ čo otcovi, u ktorého neboli zistené žiadne negatívne skutočnosti, sú určené len hodiny mesačne bez prespatia. Argumentoval tiež, že ak deti zvládajú pobyt v škole a na krúžkoch bez matky, tvrdenie o ich nepripravenosti na styk s otcom (aj s prespatím) neobstojí. Vytkol súdu, že zamietol návrh na znalecké dokazovanie, ktoré malo objasniť príčiny odmietania otca deťmi a posúdiť osobnosti rodičov. Uviedol, že súd síce konštatoval manipuláciu zo strany matky, ale nevyvodil z toho žiadne dôsledky a neodôvodnil, prečo sa odchýlil od princípu rovnocennej starostlivosti a širokého styku, ktorý je v najlepšom záujme dieťaťa. Odvolal sa na judikatúru Ústavného súdu a ESLP, podľa ktorej názor dieťaťa nemožno zamieňať s jeho záujmom, ak je manipulované, a obmedzenie styku nemôže byť založené len na postoji preferenčného rodiča. Zdôraznil, že súd mal riešiť postoj matky a nie sankcionovať otca obmedzením styku. Kritizoval postup súdu, ktorý zrušil nariadené výchovné opatrenie len z dôvodu neochoty matky spolupracovať a jej subjektívnej nedôvery k odborníkovi. Považoval to za neospravedlivo, nakoľko súd týmto rezignoval na riešenie situácie a ponechal ju na rodičoch, ktorí spolu nevedia komunikovať, pričom zrušenie opatrenia mu vzalo jedinou možnosť stretnúť sa s deťmi bez prítomnosti matky. Ďalej namietal nevykonateľnosť výroku o styku (výrok VII.), konkrétne stanovenej hodiny prevzatia detí (15:00 hod.), ktorá nekorešponduje s reálnym časom ukončenia vyučovania, a miesta odovzdania v bydlisku matky, ktoré je zdrojom konfliktov aj pre prítomnosť starej matky. V časti týkajúcej sa výživného namietal, že súd rozhodol svojvoľne a bez dostatočného zistenia skutkového stavu, keďže v spise absentujú dôkazy o príjmoch a reálnych výdavkoch matky za obdobie od roku 2023 (doklady o bývaní, platbách za školu či krúžky). Kritizoval, že súd priznal výživné späť od 04.12.2023, hoci matka to v takom rozsahu nepreukázala, a rozsudok považoval v tejto časti za nepreskúmateľný, pretože súd nevyjasnil, ako dospel ku konštantnej sume výživného za celé obdobie, napriek tomu, že potreby detí sa vekom a nástupom do školy menili. Súd prvej inštancie tak neobjasnil rozpor medzi matkou vyčíslenými nákladmi (ktoré mali klesajúcu aj stúpajúcu tendenciu) a určeným výživným.

Poukázal na zvukovú nahrávku, v ktorej sa mu matka vyhrážala, že bude žiadať tak vysoké výživné, aby nemusela pracovať, a on deti aj tak neuvidí. Konštatoval, že tento scenár sa napadnutým rozsudkom naplnil.

4. Matka sa k odvolaniu otca nevyjadrila.

5. Kolízny opatrovník sa vyjadril k odvolaniu otca a uviedol, že zotráva na stanovisku prezentovanom na pojednávaní dňa 29.04.2025. Odvolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok vo výrokoch I. až VII. potvrdil. Zároveň navrhol, aby odvolací súd prehodnotil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku VIII., ktorým bolo zrušené výchovné opatrenie, a prípadne rozhodol o jeho uložení.

6. Otec písomným podaním doručeným súdu dňa 17.08.2025 doplnil svoje odvolanie o nové skutočnosti a dôkazy v zmysle § 63 CMP. Upriamil pozornosť odvolacieho súdu na incident zo dňa 05.08.2025, kedy mal byť pri pokuse o realizáciu styku priamym svedkom toho, ako matka ťahala maloletú A. za vlasy dolu schodmi, pričom dieťa sa násilnému konaniu matky bránilo krikom, plačom a prejavmi nenávisť voči nej. Zdôraznil, že takéto správanie matky vážne ohrozuje zdravý fyzický a psychický vývoj oboch maloletých detí a vyvracia jej tvrdenia o tom, že deti na styk s otcom riadne pripravuje a snaží sa ho realizovať. Vzhľadom na dlhodobú absenciu styku a pochybnosti o vhodnosti výchovného prostredia matky zotrval na svojom návrhu, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v časti výrokov I. a VI. potvrdil a vo zvyšnej časti ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V ďalších podaniach namietal, že súd nepreukázal skutočné dôvody odmietania detí, styk obmedzil na nerealizovateľné minimum, deti nevypočul a ignoroval názor kolízneho opatrovníka, pričom zároveň zrušil aj výchovné opatrenie, ktoré predstavovalo jedinou možnosť na obnovenie kontaktu. Záverom žiadal, aby súd v ďalšom konaní zabezpečil rovnosť strán a prijal opatrenia smerujúce k obnoveniu jeho pravidelného a plnohodnotného styku s deťmi. Predložil detailný chronologický prehľad priebehu stretnutí a vývoja situácie za obdobie od 10.01.2025 do 16.12.2025. Prostredníctvom tohto prehľadu poukázal na pretrvávajúce nerešpektovanie súdnych rozhodnutí zo strany matky, ktorá podľa jeho tvrdení deti na styk s otcom po psychickej stránke nepripravuje, čoho dôsledkom je opakované odmietanie kontaktu zo strany maloletých, ich úteky pri pokusoch o prevzatie a prejavovanie odporu. Opísal viaceré incidenty, pri ktorých si ho matka alebo stará matka detí demonštratívne nahrávali na mobilný telefón, pričom komunikácia zo strany matky prebiehala často v ironickom tóne, prípadne dochádzalo k vyostrovaniu situácií, ako napríklad dňa 05.08.2025, kedy bola matka videná, ako ťahá maloletú dcéru za vlasy. Osobitne upozornil na incident zo dňa 19.06.2025, kedy bol na základe tvrdení starej matky krivo obvinený z jej napadnutia a spôsobenia zranení, avšak následné priestupkové konanie bolo dňa 03.09.2025 zastavené, nakoľko predložený videozáznam preukázal nepravdivosť týchto obvinení. Ďalej poukázal na manipuláciu detí, ktoré ho pod vplyvom matky odmietajú aj na pôde školy, kde matka zároveň šíri nepravdivé informácie o tom, že otec má zákaz styku, hoci on sa ako jediný z rodičov zúčastňuje rodičovských združení. Záverom konštatoval, že z dôvodu dlhodobej a opakovanej nepripravenosti detí na styk bol nútený viaceré termíny stretnutí zrušiť, aby predišiel ďalším traumatizujúcim situáciám. Dňa 30.09.2025 sa pokúsil o realizáciu styku s cieľom osláviť narodeniny maloletej A., avšak po príchode pred bytový dom deti okamžite ušli do vchodu a matka napriek jeho žiadosti odmietla deti zavolať späť, pričom stará matka si situáciu a jeho vozidlo nahrávala na mobilný telefón. Osobitnú pozornosť venoval udalosti zo dňa XX.XX.XXXX, kedy prišiel do základnej školy podpísať informovaný súhlas a zagratulovať dcére k 6. narodeninám. Konštatoval, že triedna učiteľka ho konfrontovala s informáciou, že by mal mať zákaz priblíženia, čo musel vysvetľovať ako nepravdivú informáciu šírenú matkou. Pri osobnom kontakte v triede maloletá A. reagovala na otca plačom a odmietnutím darčeka. Z reakcie triednej učiteľky, ktorá prejavila obavy z následných problémov zo strany matky (ktorá údajne navštevuje dieťa v škole každú prestávku), vyplynulo, že prostredie je silne ovplyvnené konfliktom rodičov, pričom o tejto situácii následne informoval riaditeľku školy. Otec opakovane poukazoval na nevhodné vyjadrenie maloletých detí voči nemu ako aj na nevhodné správanie maloletých detí voči nemu.

7. Kolízny opatrovník doručil súdu dňa 27.10.2025 prípis, ktorým predložil správu matky zo dňa 15.10.2025 spolu s videozáznamom. Matka v predloženej správe reagovala na tvrdenia otca (uvedené v jeho doplnení odvolania) týkajúce sa incidentu, pri ktorom ju obvinil z fyzického násillia voči maloletej A.. Matka toto obvinenie kategoricky odmieta a označila ho za krivé obvinenie z týrania, pričom tvrdí, že z priloženého videozáznamu je zrejmé, že maloletá si vlasy držala sama a kričala, že s otcom nechce ísť.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 CMP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané v zákonnej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou, otcom (§ 359 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolateľ, otec použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP a § 62 ods. 1 CMP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CMP), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne päť dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné, pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvej inštancie o určení vyživovacej povinnosti otca a pokiaľ ide o odvolanie voči výroku o úprave styku otca s maloletými deťmi a voči výroku o zrušení uloženého výchovného opatrenie, v tejto časti vyhodnotil odvolací súd odvolanie otca ako nedôvodné.

9. Predmetom odvolacieho konania je posúdiť, či súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, či správne a dostatočne úplne zistil skutočný stav veci a vec správne právne posúdil pri úprave rozsahu styku otca s maloletými deťmi, ako aj pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti otca v stanovenej výške vrátane zročného výživného a či postupoval správne pri zrušení predtým uloženého výchovného opatrenia nariadeného neodkladným opatrením.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

13. Podľa článku 5 zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlád dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Podľa článku 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

15. V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

16. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) a § 28 ods. 2 zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby,

vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

18. Odvolací súd sa stotožňuje s rozsahom úpravy styku otca s maloletými deťmi aj dôvodmi, ktoré súd prvej inštancie k takému to rozsahu úpravy styku viedli. Odvolací súd rešpektuje právo maloletých detí na zachovanie vzťahu k obojmu rodičom, teda nielen k matke, ale aj otcovi a právo maloletých detí na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a rovnocenný a rovnoprávny styk s obidvoma rodičmi. Rovnako rešpektuje rovnocenné rodičovské právo otca podieľať sa na starostlivosti o maloleté deti a stretávať sa s nimi. Úprava rozsahu styku však vychádza z aktuálnej situácie a jej vývoja za obdobia od jesene 2023, kedy sa prerušilo stretávanie otca s maloletými deťmi. Hoci je pravdou, že otcovi nemožno uprieť úprimný záujem na zvrátení tohto stavu a aj zo správ tak neziskovej organizácie Orchidea n.o., ako aj referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany a tiež z pokusu o realizáciu pohovoru s maloletými deťmi súdom prvej inštancie je zrejme nedostatočný úprimný prístup matky k zmene aktuálneho postoja maloletých detí, zároveň treba uviesť, že z dokazovania jasne vyplynulo (a vo svojich podaniach to napokon potvrdzuje aj samotný otec, ktorý sám opakovane upustil od realizácie styku v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia), že maloleté deti sú pri stretávaní s otcom opakovane vystavené ťaživej situácii, neprimeranému negatívne vplyvu tejto situácie. Vzájomný vzťah medzi rodičmi, na ktorom sa ale podieľajú obaja rodičia sa aktuálne negatívne prejavil na vzťahu detí k otcovi do takej miery, že deti úplne odmietajú stretávanie s otcom. Je to situácia, v ktorej súd prvej inštancie nemohol rezignovať, nemohol ju len jednostranne akceptovať, ale pri zohľadnení práva detí na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s oboma rodičmi obsiahnutého v čl. 5 písm. h) zákona o rodine a ďalej rozvinutého v § 24 ods. 5 zákona o rodine musel zohľadniť aj povinnosť prihliadať na bezpečie maloletých detí a bezpečie a stabilitu prostredia, v ktorom sa maloleté deti nachádzajú (článok 5 písm. b) zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie je zrejme, že maloleté deti sa mimo prítomnosti matky (a dokonca ani v jej prítomnosti) aktuálne necítia dobre a zároveň je zrejme, že prítomnosť matky pri styku detí s otcom je kontraproduktívna, vedie k eskalácii napätia, v dôsledku čoho sa postoj detí k otcovi nezlepšuje. Za tejto situácie bolo úlohou súdu prvej inštancie vytvoriť základný priestor pre to, aby sa mohol začať v pokojnej atmosfére znovu budovať a ďalej rozvíjať vzťah maloletých detí k otcovi. Takýmto priestorom je nateraz stretávanie sa maloletých detí s otcom každý utorok a každý štvrtok v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod. a stretávanie každý druhý víkend vždy v sobotu a v nedeľu v čase od 13:00 hod. do 17:00 hod. Úlohou oboch rodičov je v záujme maloletých detí robiť bezodkladne všetko preto, aby sa tento rozsah styku začal realizovať, aby mohol v krátkom čase byť zodpovedajúco rozšírený, to všetko za situácie, v ktorej by sa maloleté deti cítili komfortne.

19. Otcovi navrhované doplnenie dokazovania znaleckým dokazovaním by malo význam, ak by bolo dôvodné predpokladať patologické správanie niektorého z rodičov vo vzťahu k maloletým deťom. Skutočnosť, že maloleté deti otca odmietajú, nebola medzi rodičmi sporná, súd prvej inštancie mal dostatočne preukázané aj to, že k tomu prispieva vysoko animózny vzťah medzi rodičmi a skutočnosť, resp. že matka nie je dostatočne súčinná pri spolupráci na zmene postoja maloletých detí. Rozsah starostlivosti rodičov o maloleté deti, resp. rozsah styku rodiča nepreferenčného rodiča s maloletým dieťaťom je však otázkou právneho posúdenia, nie otázkou pre znalca. Odvolací súd sa preto stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že znalecké dokazovanie za týchto okolností nebolo v konkrétnom prípade potrebné realizovať.

20. Úlohou rodičov (a aj úlohou súdu a príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a kurately) bude pracovať na tom, aby sa vykonateľné rozhodnutie upravujúce stretávanie detí s otcom mohlo realizovať a smerovať k budovaniu a rozvoju vzťahu detí k otcovi a rešpektu otca ako rodiča zo strany matky. Odvolací súd má vedomosť o tom, že na súde prvej inštancie je pod sp. zn. 35Em/2/2024 vedené konanie o výkon rozhodnutia uznesenia Okresného súdu Nitra č.k. 24P/240/2023-41 zo dňa 13.12.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 14CoP/56/2024-117 zo dňa 02.04.2024, teda konanie o výkon rozhodnutia vo veci styku maloletých detí s otcom. V tomto konaní je priestor na to, aby súd riadne zistil, aké sú dôvody nerealizácie vykonateľného rozhodnutia upravujúce styk maloletých detí s otcom a zvažil dôvodnosť prijatia opatrení na zabezpečenie výkonu rozhodnutia. V prípade, že výzva na dobrovoľné plnenie vykonateľného rozhodnutia je bezvýsledná, súd môže podrobenie sa rozhodnutiu povinným rodičom vynucovať ukladaním pokuty, a to aj opakovane, prípadne

zastavením výplaty prídavkov na dieťa a prípadne podľa § 3 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých (ďalej len „vyhláška upravujúca výkon rozhodnutia vo veciach maloletých“) môže nariadiť v rámci konania o výkon rozhodnutia povinnosť podrobiť sa poradenstvu neodkladným opatrením. Prípadne súd v rámci konania o výkon rozhodnutia reálne uskutoční výkon rozhodnutia, ak úkony a opatrenia smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, alebo tak môže urobiť aj v prípade, že je to vzhľadom na okolnosti prípadu potrebné, aj bez vykonania úkonov a opatrení smerujúcich k dobrovoľnému splneniu povinnosti. Odvolací súd tak uzavrel, že pri aktuálnom stave pomerov je rozhodnutie o rozsahu styku otca s maloletými deťmi, tak ako ho upravil súd prvej inštancie, správne a bude úlohou samotných rodičov, v prípade potreby za ingerencie súdu prípadne orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a kurately smerovať k rozširovaniu styku maloletých detí s otcom.

21. Vo vzťahu k otcovým odvolaním namietanému zrušeniu neodkladného opatrenia nariaďujúceho výchovné opatrenie odvolací súd uvádza, že predmetné neodkladné opatrenie v prvom rade nemalo byť nikdy vydané, nakoľko pre jeho vydanie neexistovali dôvody. Samotný otec sa v podaní z 11.04.2024 domáhal, aby súd prvej inštancie rozsudkom uložil rodičom a maloletým deťom výchovné opatrenie spočívajúce v podrobení psychologickému poradenstvu. Súd prvej inštancie výchovné opatrenie nariadil neodkladným opatrením – uznesením č. k. 24P/240/2023-354 zo 4. novembra 2024 v spojení s uznesením č. k. 24P/240/2023 – 380 zo 14.11.2024. Nariadenie výchovného opatrenia v zmysle ustanovenia § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine predpokladá preukázanie jeho dôvodnosti riadnym dokazovaním, po vykonaní ktorého súd rozhodne vo veci rozsudkom, v ktorom riadne odôvodní potrebu nariadenia výchovného opatrenia. Nariadenie výchovného opatrenia neodkladným opatrením prichádza do úvahy len výnimočne, spravidla za predpokladu, že to vyžaduje záujem maloletých detí a bez takéhoto bezprostredného zásahu by maloletým deťom hrozila ujma. Odvolací súd nespochybňuje záujem maloletých detí na budovaní rovnocenného a ničím nerušeného vzťahu s oboma rodičmi. Tento záujem ale nie za každých okolností vyžaduje zásah neodkladným opatrením. V konkrétnom prípade si už samotné posúdenie otázky dôvodnosti výchovného opatrenia vyžadovalo dôsledné vyhodnotenie otázky, prečo doposiaľ nedošlo k náprave vzťahov medzi rodičmi, resp. medzi otcom a maloletými deťmi. Na to slúži vykonanie riadneho dokazovania a následné rozhodnutie vo veci samej rozsudkom. Ak by teda nariadené neodkladné opatrenie nezrušil výrokom VIII. súd prvej inštancie, urobil by tak odvolací súd práve z dôvodu uvedeného v ustanovení § 389 ods. 1 písm. d) CSP. Preto súd odvolaniu otca smerujúcemu voči výroku VIII. rozsudku nevyhovел a predmetný výrok rozsudku potvrdil. To samozrejme nebráni tomu, aby bola otázka ingerencie odborným subjektom spočívajúcej v nariadení účasti na zodpovedajúcom odbornom poradenstve prejednaná buď v osobitnom konaní vedenom buď na návrh účastníka konania na vydanie výchovného opatrenia alebo aj začatom ex offa z úradnej činnosti súdu. Odvolací súd pritom zároveň upriamuje pozornosť na možnosť riešiť otázku nariadenia psychologického poradenstva priamo vo vykonávacom konaní (vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 35Em/2/2024), čo umožňuje za splnenia stanovených predpokladov ustanovenie § 3 ods. 2 vyhlášky upravujúcej výkon rozhodnutia vo veciach maloletých.

22. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

23. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

24. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

26. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

27. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. Podľa § 63 ods. 2 zákona o rodine u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

29. Podľa § 63 ods. 3 zákona o rodine ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

30. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

31. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia v zmysle citovaného ustanovenia a účastníkovi konania musia dať odpoveď na podstatné zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných, samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach.

32. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti realizovanej spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konania spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“, napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21.1.1999) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29.5.1997, Hikgins c. Francúzsko z 19.2.1998).

33. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces treba považovať aj taký nedostatok rozhodnutia súdu, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.01.2019 sp. zn. 6Cdo/98/2017).

34. V odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie absentuje riadne vyhodnotenie potrieb maloletých detí. Súd prvej inštancie síce uvádza v bode 17. odôvodnenia, že celkové výdavky na maloletú A.

vyčíslil vo výške 781,66 eur mesačne a celkové výdavky na maloletú A. vyčíslil vo výške 781,66 eur mesačne, zo žiadneho textu odôvodnenia ale nie je možné zistiť, ako k týmto sumám výdavkov súd prvej inštancie dospel. V samotnom bode 17. odôvodnenia absentuje riadne priradenie konkrétnych výdavkov ku konkrétnemu maloletému dieťaťu (súd prvej inštancie pravdepodobne niektoré výdavky vyčíslil konkrétne k jednej z maloletých dcér bez toho, aby uviedol, ku ktorej, iné vyhodnocoval spoločnou sumou, bez toho, aby bolo jasné, aká časť je priradená k staršej A. a aká k mladšej A.). Hoci nie je povinnosťou súdu prvej inštancie vykonávať podrobné dokazovanie o každom oprávnenom výdavku vynaloženom na maloleté dieťa (platí to typicky pre výdavky na stravu, oblečenie, bežné výdavky na hygienu, zdravotnú starostlivosť a podobne), je povinnosťou súdu prvej inštancie tieto výdavky vyčísliť pri každom z maloletých detí osobitne a vysvetliť, prečo ich považuje za oprávnené práve v uznanej výške. Pri pravidelných opakujúcich sa výdavkoch (v prípade maloletých je to napr. angličtina, prípadne tenis je potrebné priemernú výšku týchto mesačných výdavkov aj preukázať. Rovnako to platí aj pre prípadné mimoriadne výdavky súvisiace či už napr. so záujmovou činnosťou alebo so zdravotnou starostlivosťou, ak takéto výdavky sú, je potrebné ich v konaní aj náležite preukázať. Skutočnosť, že by tak súd prvej inštancie postupoval, nevyplýva ani z odôvodnenia jeho rozhodnutia, a pokiaľ ide o prípadné pravidelné výdavky ani zo súdneho spisu, čo robí záver o tom, že výdavky na oprávnené potreby maloletých detí predstavujú rovnako na A. sumu 781,66 eur a na A. sumu tiež sumu 781,66 eur nepreskúmateľným.

35. Rovnako nepreskúmateľným je záver súdu prvej inštancie o možnostiach rodičov maloletých detí. V prípade matky maloletých detí súd prvej inštancie uzavrel, že pri zohľadňovaní jej možností vychádzal z jej netto príjmu vo výške 2 000 eur. Nie je však jasné, z čoho zistenie takéhoto príjmu vyplýva, rovnako nie je jasné, odkedy matka tento príjem poberá. Obzvlášť to platí, ak súd prvej inštancie uvádza, že matka pracovala na K. L. otca do 31.08.2024 a príjem za toto obdobie vôbec nezistil a z odôvodnenia ani zo spisu nevyplýva, že by ho nejako zohľadňoval, rovnako ako skutočnosť, či matka v relevantnom čase poberala nejaký iný príjem, prípadne nejaké dávky sociálneho alebo nemocenského zabezpečenia. Nepreskúmateľným je tiež záver o ustálení príjmu otca. Súd prvej inštancie síce uvádza, že k výške príjmu otca v sume 3 550 eur mesačne dospel tak, že za jeho príjem považoval sumu 2 200 eur mesačne, ktorú si na súkromný účet zasiela z podnikateľského účtu a jednu dvanástinu zisku za rok 2024 zodpovedajúcu sume 1 350 eur mesačne. Takto ustálený príjem je výsledkom nielen značného zjednodušenia, ale predovšetkým nezodpovedá dikcii ustanovenia § 63 ods. 2 zákona o rodine, ktorý predpokladá, že súd pri ustáľovaní príjmu rodiča, ktorý má príjem z inej než závislej činnosti neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval. Súd prvej inštancie si síce doklady o výdavkoch K. L. otca na pojednávaní konanom 13.02.2025 vyžiadal, podľa bodu 14. odôvodnenia doloženými súvisiacimi listinami dokazovanie aj vykonal, avšak z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie súdu prvej inštancie nevyplýva, ako ich vyhodnotil, či predstavujú doklady o všetkých výdavkoch K. L. a či sa jedná o dôvodne vynaložené výdavky (z výpisov z účtu K. L. otca za mesiace január 2024 až jún 2024 pritom vyplýva, že otec pravidelne realizoval hotovostné výbery rádovo v stovkách eur, pričom účel použitia týchto prostriedkov nie je zrejmy. Rovnako pri zisťovaní úrovne možností oboch rodičov absentuje v konkrétnom prípade zistenie hodnoty ich úspor (resp. ich zdroja). Obzvlášť to platí, ak otec mal v rokoch 2020 až 2021 previesť na účet matky spolu sumu 70.000 eur a neskôr si v roku 2024 zaobstarat' byt, ktorý mal byť financovaný z úspor a mať hodnotu 260.000 eur. Je tak nevyjasnenou otázkou, odkiaľ otec takéto úspory pri ňom deklarovanom príjme (o ktorom tvrdí, že ten je vo výške 2.200 eur mesačne) a pri jeho pravidelných výdavkoch dokázal vytvoriť.

36. Nezrozumiteľným je aj samotné stanovenie výšky vyživovacej povinnosti aj v súvislosti s odkazom súdu prvej inštancie na odporúčaciu tabuľku pre určovanie výživného uverejnenú Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Ak táto tabuľka stanovuje percentuálne hladiny, v akom podiele na čistom príjme rodiča má byť určené výška jeho vyživovacej povinnosti a tieto upravuje rozdielne pre rôzne životné obdobia dieťaťa, je to preto, že v prípade predškôlaka (škôlkara) predpokladá nižšiu mieru oprávnených výdavkov, ako pri školákovi na prvom stupni. Súd prvej inštancie však na jednej strane ustálil výdavky A. a A. v rovnakej výške (u každej z nich to má byť suma 781,66 eur mesačne), pri určení výživného sa už táto skutočnosť neodrazila na určení výživného. Ak by malo byť vysvetlením, že dôvodom je skutočnosť, že tabuľka v prípade A. predpokladá výživné rodiča zodpovedajúce 12 % zisteného disponibilného príjmu, a v prípade A. je to 14 % na zistenom disponibilnom príjme, bolo by to vysvetlenie nesprávne, ak by malo platiť, že zistená výška nákladov na oprávnené potreby maloletých detí je aj pri ich rozdielnom veku rovnaká. Argumentácia súdu prvej inštancie by tak neobstála.

37. Na základe vyššieho uvedeného odvolací súd uzavrel, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), zároveň súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f), nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP), v dôsledku čoho rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vzhľadom na vyššie uvedené by náprava rozhodnutia v konaní pred odvolacím súdom vyžadovala takú mieru ingerencie odvolacieho súdu, ktorá by v skutočnosti mala za následok nahrádzanie činností súdu prvej inštancie v rozsahu majúcom za následok porušenie zásady dvojinštančnosti konania (úlohou odvolacích súdov, napriek preneseniu na ne určitých činností vyžadovaných skôr od súdov prvej inštancie, je totiž stále prieskum správnosti rozhodnutí súdov prvej inštancie s prípadným doplnením dokazovania). Odvolaciemu súdu preto neostávalo iné, než v záujme zachovania práva účastníkov konania na riadny dvojinštančný proces so všetkými jeho atribútmi (zahŕňajúci vykonávanie základného dokazovania vo vzťahu k rozhodujúcim otázkam v prvej inštancii súdov, dostatočne konkrétne právne posúdenie veci i v tomto stupni a do tretice tiež vypracovanie rozhodnutia majúceho konanie skončiť odôvodnením zodpovedajúcim úprave v ust. § 220 ods. 2 CSP), rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III., IV., V. a v závislom výroku IX. o trovách konania zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP z dôvodu porušenia procesných práv účastníka konania do takej miery, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nie je možné odstrániť v konaní pred odvolacím súdom a z dôvodu, že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal všetko potrebné dokazovanie pre zistenie skutočného stavu veci a toto dokazovanie nie je účelné doplniť odvolacím súdom.

38. Po vrátení veci súd prvej inštancie v zmysle ust. § 391 ods. 2 CSP viazaný názorom odvolacieho súdu, vec opätovne prejedná, s poukazom na zistenie všetkých relevantných skutočností potrebných na posúdenie, aká je skutočná výška výdavkov na pokrytie maloletých výdavkov a to osobitne u maloletej A. a osobitne u maloletej A., vrátane ozrejmnia, ako k tejto výške súd prvej inštancie dospel. Rovnako dostatočne a úplne ustáli možnosti rodičov maloletých detí a to pre celé obdobie, pre ktoré rozhoduje o výške vyživovacej povinnosti (prípadne zročného výživného). Zároveň súd prvej inštancie doplní dokazovanie za účelom zistenia aktuálnych oprávnených potrieb maloletých detí (obzvlášť, pokiaľ ide o ich pravidelné a prípadné mimoriadne výdavky). Rovnako tak urobí aj pokiaľ ide o možnosti a schopnosti rodičov a ich životnú úroveň, rovnako za celé obdobie od začiatku konania, vrátane obdobia dvanástich mesiacov pred jeho začiatkom, tak, aby možnosti rodičov bolo možné ustáliť v súlade s ustanovením § 62 ods. 2, 4, 5, § 63 ods. 1 až 3 a § 75 zákona o rodine. V závislosti od výsledkov dokazovania opätovne vyhodnotí otázku dôvodnosti určenia výživného na tvorbu úspor a to v súlade s ustanovením § 63 ods. 3 zákona o rodine. Prípadné zročné výživné (a to tak výživné na pokrytie oprávnených potrieb a ako aj prípadné výživné na tvorbu úspor) následne vypočíta pre každé z maloletých detí osobitne, aby bolo jasné, pre ktoré z maloletých detí je určené.

39. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude rozhodnutie riadne v súlade s ust. § 220 CSP odôvodniť tak, aby z neho vyplýval vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia povinný dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby jeho závery, ku ktorým na základe zhodnotenia skutkového stavu veci dospel boli prijateľné, racionálne a v neposlednom rade aj spravodlivé a najmä presvedčivé. Vo vzťahu k predmetu konania v konkrétnej veci to predstavuje náležité vysporiadanie sa s kritériami určovania výživného definovanými predovšetkým v ustanoveniach § 62 ods. 2, 4 a 5, § 75 ods. 1 a § 63 ods. 2 a 3 zákona o rodine tak, aby určené výživné zohľadňovalo riadne zistené oprávnené potreby maloletých detí, za zohľadnenia skutočných možností ich rodičov a zohľadnenia riadne zistených životnej úrovne rodičov.

40. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie opätovne rozhodne o trovách prvoinštančného konania a v súlade s ust. § 396 ods. 3 CSP rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

41. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).